

Rainer Maria Rilke, Σονέτα στον Ορφέα

ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Ορφέας, Έρωτος Πρόσωπον

<https://epopteia.gr/191/rilke-orpheus-sonnets/>

Από τη συλλογή *Sonette an Orpheus. Erster Teil*, στο *Ποιήματα*,
μετάφραση Άρη Δικταίου. Έκδ. Σ.Ι.Ζαχαρόπουλος, Αθήνα 1999

III

Ένας θεός το μπορεί. Πώς, όμως, πες μου, θα μπορούσε
να τον ακολουθεί ένας άντρας, με μια φτενή λύρα;
Η αίσθησή του είναι δίβουλη. Στο σταυροδρόμι
δυο δρόμων της καρδιάς, ναός για τον Απόλλωνα δε στέκει.

Δεν είναι πόθος το τραγούδι, ως το διδάσκεις, μήτε
κ' επιδίωξη για κάτι, που κατορθώνεται, στο τέλος•
το τραγούδι είναι ύπαρξη. Και για τον θεό κάτι είναι
εύκολο. Όμως πότε είμαστε; Και πότε. Αυτός, θα στρέψει

ως τη δική μας ύπαρξη τη γη και τ' άστρα;
Δεν είναι αυτό: τ' ότι αγαπάς, έφηβε• κι αν ακόμη,
τότε, η φωνή σου τ' άνοιγε με βία το στόμα: μάθε

να λησμονείς πως τραγουδάς. Εκείνο ρέει. Μια ανάσα
δεύτερη είναι να τραγουδάς αληθινά. Μια ανάσα
για τίποτα. Μέσα στον θεό μια πνοή. Κι άνεμος είναι.

V

Μην υψώσετε στήλη. Μόνο το ρόδο αφήστε
για δόξα του, κάθε χρονιά ν' ανθίζει.
Γιατί 'ναι ο Ορφέας. Η μεταμόρφωσή του
σ' αυτό και στ' άλλο. Ας μη μοχθούμε

για ονόματα άλλα. Είναι, μια για πάντα,
ο Ορφέας, που τραγουδά. Έρχεται και φεύγει.

Δεν είναι ήδη πολύ, σαν επιζεί το ρόδο,
κάποτε, του κυπέλλου, για μερικές μέρες;

Πώς θα 'πρεπε ν' αφανιστεί, ώστε
να το εννοήσετε! Κι αν ο αφανισμός του
τον τρώμαξε; Ο λόγος του αφού ξεπερνά

την παρουσία του, εκεί όπου δεν τον ακλουθάτε
είναι κιόλας. Της λύρας οι χορδές δεν του σκλαβώνουν
τα χέρια κ' υπάκουος μένει ενώ το επέκεινα υπερβαίνει.

XXII

Είμαστε αυτοί που όλο πηγαίνουν.
Μα στοχάσου του χρόνου το
βήμα, σαν κάτι περισσά μικρό
μες σ' αυτά που πάντα απομένουν.

Στη βιάση ό,τι έχει δοθεί
θα 'χει κιόλας περάσει•
γιατί το απομένον κατηχεί,
η μύηση μ' αυτό θα μας φτάσει.

Αγόρια, μη σπαταλάτε
το θάρρος σας στη βιάση αυτή,
στη δοκιμή ψηλά να πάτε.

Όλα έχουνε πια αναπαυτεί:
Σκότος και φως κοιμάται,
άνθη, βιβλίο έχουν κλειστεί.